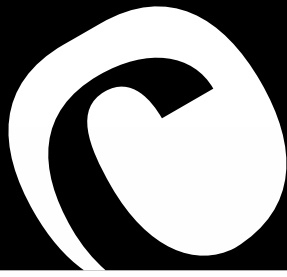

1,80€

núm. 53
juny_juliol

culturàlia

Revista cultural de Tàrrrega

Invasió de gegants a Tàrrrega

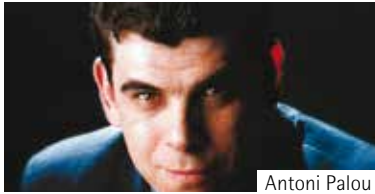
4 actualitat
Tàrrrega: Ciutat
Gegantera 2009

8 comarca
El Molí d'Espígol,
poblat ibèric

12 memòria històrica
El campanar
de Vilagrassa

Portada 53
Fotografia: A. Marcos

Antoni Palou

Editorial

Tàrraga, i una mica més

A punt d'entrar a la calor, i de celebrar l'arribada del solstici d'estiu: La nit de Sant Joan, el dia en què podem gaudir del dia més llarg i la nit més curta, l'agenda cultural de la nostra ciutat ens ha deparat moltes i agradables estones, anem a pams. Ens referim a la festa major de maig, els actes tradicionals es van consolidant any rere any, el ball de l'Eixida, l'home de la barra, el ball de l'Àliga, escoltar amb emoció continguda l'himne de la Verge de l'Alba, són fets que ja s'han integrat en el nostre patrimoni cultural i els targarins els fruïm amb absolut respecte i lleialtat; em va sorprendre i alhora agradar molt el concert que ens van oferir el dissabte 16 de maig a l'Ateneu la coral Ramon Carnicer i la Cobla Tàrraga, un concert mai vist, on les veus d'un cor mixt es van entrellaçar amb els sons dels instruments de cobla per interpretar una exquisida selecció de sardanes dels millors mestres compositors. Així com la celebració del títol de Tàrraga: 24ena ciutat gegantera de Catalunya, una autèntica reivindicació de la cultura popular i d'arrel tradicional; l'últim cap de setmana de maig, la ciutat fou envaïda per més de dues-centes colles geganteres i quasi uns cinc-cents cinquanta gegants i capgrossos voluntaris; places i carrers del casc antic, i del modern eixample foren els escenaris idonis per a aquest esclat de cultura amb majúscules, i arro-

donit tot per una perfecta organització, en la que foren fonamentals els més de dos-cents cinquanta voluntaris i l'esforç de la Fal·lera Gegantera i del seu cap de colla Josep Bonet. I també remarcar l'encert de la setmana del Medi Ambient, i molt en particular el reconeixement fet al govern del Perú per la seva tasca de preservació de l'Amazones i del país en general, amb assistència personal del Cònsol General del Perú a Barcelona; entranyable fou l'acte de reconeixement celebrat al Museu i la posterior conferència a la sala d'actes de la biblioteca, que ens aproximà a aquest país i les seves joies: Cuzco, Machu Picchu, el llac Titicaca (es complí aquell proverbi que mai te n'aniràs a dormir sense saber una cosa més). I des d'aquestes ratlles, rendir un sentit homenatge a la persona de Josep Castellà Formiguera, traspassat recentment, notari rigorós de la història i fets de la nostra ciutat; la intrahistòria glosada per Miguel de Unamuno ens recorda que la història no la componen els edificis ni els monuments, ells només són els testimonis de l'acció de les persones, autèntics protagonistes de la història, i en Josep Castellà fou un dels protagonistes de Tàrraga, i des d'aquí el nostre reconeixement més profund, Tàrraga està en deute amb ell i amb moltes altres persones que calladament han anat forjant la nostra història i tradició. ☺

sumari

Els articles publicats a *Culturàlia* només reflecteixen l'opinió de qui els signa. El Consell de redacció de la revista es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al director i de resumir-ne els continguts.

2	3	4-7	8-10
editorial Tàrraga, i una mica més	notícies	actualitat Tàrraga: ciutat gegantera 2009	comarca El molí d'Espigol
11	12-15	16-17	18-19
opinió Autoritat en falta, en sobra o tot el contrari	memòria històrica El campanar de Vilagrassa	entrevista Josep Castellà professor de l'Escola d'Arts i Oficis Ondara	entitat cultural APADOC
20-21	22-23		
rutes culturals Borges Tiurana	la cuina agenda llibres		

culturàlia

Revista cultural de Tàrraga

Núm. 53 | juny_juliol '09

Direcció
Antoni Palou
Centre Cultural de Tàrraga

Directora executiva
Rosar Torruella

Redacció
Laia Pedrós
Annabel Roca

Correcció
Annabel Roca

Disseny i publicitat
David Mora
Silvia Pedreira

Fotografia
A. Marcos Torruella
Laia Pedrós
Antoni Palou
Pep Vall

Col·labora
Antoni Palou
Pep Vall
Jordi Auberni Serra
Ajuntament de Tàrraga

Edició i màrqueting
Centre de Disseny Innova, sl
Av. Catalunya, 61, entl. 1a < Tàrraga
Tel. 973 314 698 < Fax 973 314 699
culturalia@centredisseny.com
www.centredisseny.com

Dipòsit legal: L-1528/98

La conscienciació ecològica centra la 10a Fira del Medi Ambient

Tàrrrega va tancar el diumenge 7 de juny una setmana d'activitats de conscienciació ecològica amb la celebració de la 10a Fira del Medi Ambient, la qual va congrega uns 5.000 visitants. El certamen va transformar la plaça de les Nacions sense Estat en un espai pedagògic per a tota la família amb l'alimentació natural i la biodiversitat com a principals eixos temàtics. Dins el recinte es van posar a l'abast del públic una trentena d'estands sectorials, tallers participatius, exposicions i degustacions gastronòmiques de Slow Food Terres de Lleida. Entre les propostes, van destacar un tast de caragols criats en viviers ecològics, un circuit de vehicles elèctrics, una ludoteca d'aigua o una mostra integrada per 50 nius naturals de diferents espècies d'aus.

Cal destacar també la neteja de la llera del riu Ondara que es va fer dissabte i va comptar amb uns 15 voluntaris.

El silló i la ceràmica, protagonistes de Verdú durant un cap de setmana

Més d'un miler de persones van assistir els dies 6 i 7 de juny a la XII Festa del Silló i Fira de Ceràmica de Verdú.

Aquest certamen va aplegar 25 parades de ceramistes de tot Catalunya. A més la plaça Major de Verdú es va convertir en un obrador de ceràmica antic on es van escenificar els processos de fabricació del silló. Per la seva part, els nens van tornar a ser els protagonistes del certamen amb un taller on van poder experimentar de primera mà les sensacions de moldejar el fang fins aconseguir fer una peça.

Durant la Fira també hi havia una exposició sota el títol Oficis Singulars on es mostraven mig centenar de productes elaborats amb ceràmica negra de les poblacions de Verdú i de Quart (Gironès), de diferents tipus com gerros, làmpades, estris de cuina, de jardineria i de decoració.

Tal com va explicar el president de l'associació de ceramistes del Villar de Verdú, la XII Festa del Silló i la Ceràmica vol recuperar la tradició cantinera de la vila ja que la ceràmica és l'activitat tradicional més destacada d'aquesta vila.

Més d'un miler de persones assisteixen a la 2a Mostra d'Entitats

Uns 30 col·lectius culturals, socials i esportius de Tàrrrega es van reunir el diumenge 14 de juny al matí a la plaça de les Nacions sense Estat per participar en la 2a Mostra d'Entitats del municipi. La convocatòria vol ser un aparador del teixit associatiu que desenvolupa les seves activitats amb regularitat a la capital de l'Urgell. A través dels seus respectius estands, les entitats van tenir l'oportunitat de divulgar els actes, cursos i ajuts que ofereixen al conjunt de la població. A tall d'exemple, la delegació targarina de l'Associació de Diabètics de Lleida va organitzar una degustació de rebosteria apta per a aquest col·lectiu. Igual que en la primera edició, també es va convidar una entitat de fora vila, enguany la colla castellera Els Margeners de Guissona. La Diada, a la qual han assistit un miler de persones, va finalitzar amb les actuacions del Grup Country d'Agramunt i Melmelada Jazz. Com a cloenda, l'Espai MerCAT va acollir un dinar popular amb 200 comensals.

Tàrrrega: Ciutat Geganterera 2009

Tàrraga ja no es coneix només per la Fira del Teatre al Carrer sinó que enguany també es coneix com la ciutat dels gegants.

Els dies 29, 30 i 31 de maig la capital de l'Urgell va estar de festa i va celebrar el títol de 24a Ciutat Gegantera. Un total de 195 colles amb uns 550 capgrossos, gegantons i gegants van recórrer els principals carrers de la ciutat durant aquests tres dies.

Inauguració

La festa va començar diven-
dres a la tarda. Els protagon-
istes de la jornada van ser
els més menuts de Tàrrrega: un
centenar de nens i nenes amb
uns capgrossos elaborats per
ells mateixos a l'escola van ba-
llar i s'ho van passar d'allò més
bé amb un grup d'animació a
l'Hort del Barceloní. A conti-
nuació va tenir lloc la inaugu-
ració del Bol d'Or, el monument
commemoratiu de la Ciutat Ge-
gantera 2009. Segons l'autora, la
targarina Matilde Grau, "es tracta
d'una escultura de 4 metres d'am-
plada per 7,5 metres d'alçada, que
està recoberta de plats i tasses de
porcellana, i que té l'objectiu d'unir
els diferents moments, pensaments i
emocions de les persones que han fet
possible aquesta escultura". D'altra
banda, el pregó de la festa va anar
a càrrec de Joan Font, director
de Comediants i fundador de
la Fira del Teatre.

Cercaviles amb centenars de gegants

L'endemà els carrers de
Tàrrrega es van omplir de
gegants. Centenars de

capgrossos, gegantons i gegants es van
concentrar a primera hora de la tar-
da a la plaça del Carme i després van
desfil·lar en quatre cercaviles diferents
pels principals carrers de la ciutat fins
trobar-se altra vegada a la plaça de les
Nacions Sense Estat. Fou una jornada
única, pels carrers ressonaven els tocs
dels tambors i les gralles tocant música
popular catalana que feien ballar i do-
nar voltes als centenars de gegants.
A la plaça de les Nacions Sense Es-
tat les autoritats van oferir uns par-
laments. El regidor de Cultura, Jordi
Ramon, va donar les gràcies als "més
de 250 voluntaris que han fet possi-
ble que aquesta festa se celebrés sense
problemes i que els visitants de Tàrrrega
se sentissin ben acollits". A continua-
ció van tenir lloc els balls protocol-
laris que van anar a càrrec dels gegants
de Sant Joan Despi, de Sant Vicenç dels
Horts, els capgrossos d'Alcarràs i els
gegantons de l'Agrupació de Colles
Sardanistes de Catalunya.
Al vespre va tenir lloc el sopar de ger-
manor a l'Espai Fassina amb un total
de 3.500 persones. Ja a la nit, el grup
Efimer va oferir una original cercavila
amb els gegants com a protagonistes.
Després es va fer un concert a càrrec
de la Companyia Elèctrica Dharma i
Naraina.

Entrega del títol

Finalment, el dia esperat per tots arribà. El diumenge a les 8 del matí els Grallers de la barra i el Canó de les Borges van fer el toc de les matines pel centre de la ciutat. A continuació va tenir lloc una cercavila des de diferents punts de Tàrraga fins a l'Hort del Barceloní. A partir de la 1 del migdia les diferents colles ja havien arribat i arribà el moment esperat per tots, els geganters de Sant Vicenç dels Horts van donar el relleu de Ciutat Geganter a la Fal·lera Geganter de Tàrraga, que durant tot l'any passejarà el títol pel territori. L'any vinent, els geganters de Tàrraga entregaran el títol a Manlleu, que es convertirà en Ciutat Geganter 2010. Aquest acte concentrà més de 10.000 persones 🌱

El Molí d'Espígol

Bé Cultural d'Interès Nacional

El poblat ibèric del Molí d'Espígol, a Tornabous, és un dels exemples d'urbanisme més desenvolupat entre les poblacions ilergetes conegudes. Va ser un centre econòmic i polític de primer ordre entre els segles VI i I abans de la nostra era. El febrer d'aquest mateix any el Molí va ser declarat Bé Cultural d'Interès Nacional en la categoria de zona arqueològica.

Text: Annabel Roca
Fotografia: Molí d'Espígol

La zona del Molí d'Espígol, juntament amb altres zones on hi va haver assentaments de poblats ilergets, forma part de la ruta dels ibers, actualment gestionada pel Museu d'Arqueologia de Catalunya. La cultura dels ibers va ser la primera cultura pròpia de la nostra península, i per això cobra un gran interès. Aquesta cultura es va assentar a la zona costanera de la península perquè la resta de pobles de la mediterrània, com ara els etruscs o els fenicis, venien aquí a buscar matèries primes, i per tant situar-se prop del mar els permetia comerciar. Això va fer que els pobles de la mediterrània, que estaven més avançats, exercissin una gran influència sobre els pobles ilergets. Els van aportar l'ús del ferro per fer eines i armes, el molí de rotació i l'ús de moneda, i precisament la zona del Molí d'Espígol era la que feia frontera entre aquest món influenciat per cultures més avançades i la resta de la península, que no rebia aquesta influència i per tant conservava la cultura indígena. És justament això el que donava a la zona del Molí una gran importància i el que permetia que fos un important centre de comerç.

Les restes més antigues que s'han trobat al Molí d'Espígol daten de finals del segle VI o principis del V abans de la nostra era, tot i que no es descarta una ocupació anterior. Durant cinc-cents anys el poblat va viure diferents fases constructives en les quals les construccions més noves es superposaven a les restes de les fases més antigues. Va ser a principis del segle V abans de la nostra era quan es va fer el primer nucli emmurallat, del qual es conserva un carrer principal amb una claveguera, la muralla i un edifici complex amb columnes.

A finals del segle V abans de la nostra era és probable que el poblat patís importants destruccions. Al llarg del segle següent l'assentament es va reconstruir i es va expandir. Durant aquell segle es va bastir una torre que guardava la porta est de la primera muralla; es va dibuixar un traçat viari amb carrers de fins a quatre metres d'amplada i s'hi van construir cases més complexes, compartimentades en estances quadrangulars segons les diferents activitats i necessitats. Tenien

C comarca l'Urgell

habitacions que probablement feien de magatzem, i també es van fer barris extramurs. Aquesta disposició urbanística es va mantenir durant gairebé dos-cents anys, fins que a finals del segle III abans de la nostra era l'assentament va sofrir una nova fase de destruccions. Amb l'arribada dels romans l'explotació del territori es va articular d'una manera totalment diferent a com s'havia fet fins aleshores, i això va fer que el poblat quedés pràcticament inhabilitat. El poblat es va abandonar definitivament cap a finals del segle II o principis del segle I abans de la nostra era.

Els habitants del Molí d'Espígol es dedicaven fonamentalment a l'agricultura i la ramaderia, tot i que també feien activitats artesanies com el treball tèxtil, la metal·lúrgia i la terrisseria. D'altra

banda, utilitzaven els excedents per comerciar amb la resta de pobles del Mediterrani, als quals els compraven manufactures foranes com ara vaixel·la fina, vi o teixits de més qualitat. S'ha sabut que hi arribaven productes del nord d'Àfrica, de l'Eivissa cartaginesa, d'Itàlia i de Grècia. Al poblat del Molí d'Espígol s'hi han trobat restes de molts objectes de luxe, i en canvi no s'han trobat restes d'armes. Això fa pensar que el poder d'aquest poble no radicava en la seva capacitat de lluita, sinó en la seva capacitat de comerciar.

Pel que fa a les excavacions arqueològiques del poblat, aquestes van començar l'any 1970 de la mà del Museu Diocesà de Solsona. Al llarg de les dècades dels setanta i els vuitanta va ser la Universitat de Barcelona la que va dirigir els treballs de recerca arqueo-

lògica. Des de finals dels anys vuitanta i fins l'any 2003 es van encarregar del poblat l'Oficina de Gestió de Monuments i el Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya. Finalment, a partir del 2003 i fins avui en dia és el Museu d'Arqueologia de Catalunya el que s'encarrega de la gestió patrimonial i científica del jaciment.

Agraïm la col·laboració del Museu d'Arqueologia de Catalunya.

Jordi Auberni i Serra

Autoritat en falta, en sobra o tot el contrari

Tots crec que estariem d'acord, perquè és evident que hi ha una crisi d'autoritat. L'autoritat dels pares, dels mestres, de les esglésies i altres institucions socials i polítiques s'ha anat fonent. Però des de fa un temps i des de diversos àmbits, es reclama una volta de cargol perquè torni l'autoritat perduda, però la reclamació és més nominal que real. Quan la ciutadania demana autoritat, el que es demana en molts casos és mà dura i ordre. I si això ho traslладem a l'àmbit escolar, el que es demana és disciplina. El concepte però s'ha tornat confús i el reclamar autoritat s'ha de fer amb molt de compte, perquè les idees em sembla que no es tenen massa clares. Vivim en una societat permissiva, jo diria massa permissiva, que és una conseqüència després d'haver viscut durant gran part del segle XX en una societat autoritària o dictatorial. El que separa les dues formes de vida és que la societat permissiva es basa en la llibertat i en els drets, mentre que la societat autoritària es basa en l'obediència i els deures. La diferència és clara. Per uns, els bons, estan en la part de llibertat i drets, per als altres estan en la part contrària, obediència

i deures. A moltes persones ens sap greu i lamentem la hipertròfia dels drets i l'atròfia dels deures, i és llavors quan reclamem l'autoritat com a panacea. És curiós i no hem d'oblidar que la crisi d'autoritat ve provocada pels grans objectius de la modernitat i que ens seria molt difícil prescindir-ne. El descrèdit de l'argument d'autoritat, de l'obediència com a virtut moral i religiosa bàsica de la societat patriarcal, de les institucions polítiques, després d'un segle d'horrors, ha estat un progrés. També ha estat el pensament crític, la limitació dels poders i la búsqueda de la igualtat, els fenòmens que sens dubte han erosionat l'autoritat. Després del que s'ha dit, seria bo fer una anàlisi crítica de la societat permissiva, i al mateix temps de la societat autoritària, per veure si podem copsar tot el que significa la paraula *autoritat* d'una manera raonable, per tant aniria bé retrocedir en el temps fins als romans. Què entenien aquella gent o millor dit, com interpretaven l'autoritat? Tenien molt clara la diferència entre autoritat i poder. El poder es basa en procediments coactius, exigint obediència. En canvi l'autoritat és un exercici de qualitat, que reclama respecte. Avui dia

encara quan diem d'algú que és una autoritat en el ram de la medicina o en física o en qualsevol matèria, es parla d'aquestes persones amb respecte, és com un reconeixement de la seva vàlua. Però per a tothom avui, com que vivim en uns sistemes igualitaristes, l'autoritat en surt perjudicada, és allò de: ningú és més que ningú, cosa que jo no tinc del tot clara.

El que és cert és que avui dia hi ha una manca d'autoritat, sobretot en institucions com la família, l'escola, fins i tot en la justícia, etc. Què podem fer per recuperar l'autoritat ben entesa en totes aquestes institucions tan bàsiques i que són la base de la societat? Ha de ser una feina de tots plegats, cadascú en el seu món, aquí no valen excuses, en la mesura que treballem amb decisió ferma, cap a la recuperació del respecte personal i col·lectiu, podrem començar a veure un punt de llum en aquest túnel de la permissivitat sense control que nosaltres vivim. A la feina doncs, posem-nos-hi que n'hi ha per a tots. Això sí, sense pors ni complexos. L'autoritat influeix en les persones a través del respecte i la dignitat, quan això desapareix les persones queden orfes.

subs-
criu-
t'hi

 culturàlia

culturalia@centredisseny.com_973314698

Vilagrassa és un petit poble urgellenc ple d'encant. Al bell mig de la vila hi trobem l'església de Santa Maria, presidida per un campanar lleugerament inclinat. Aquesta peculiar inclinació, que en més d'una ocasió ha preocupat els vilagrassencs i les vilagrassenques, fa que la torre es conegui popularment com la Pisa de l'Urgell.

Text: Annabel Roca
Fotografia: Laia Pedrós

El campanar de Vilagrassa

la Pisa de l'Urgell

L'església

El conjunt arquitectònic original data del segle XIII, tot i que al llarg de la història ha patit diverses modificacions. En aquell moment, el temple constava d'una gran nau coberta per una teulada a doble vessant sostinguda per arcs de diafragma que encara són visibles actualment. També hi havia una nau lateral estreta, poc corrent en l'arquitectura de l'època, on destaquen els arcs de mig punt. Diversos documents apunten que la nau de l'església es va reformar en el decurs del segle XIV, moment en el qual s'hi farien les capelles existents en la nau lateral. A principis del segle XVII es van construir el cor i la capella de vora el campanar, elements que al segle XIX es van modificar per tal de construir-hi el baptisteri i la sagristia. Durant el segle XVIII es va refer la façana occidental, i pel que fa al segle XX, sembla que només s'hi van fer petites reformes i restauracions.

El campanar

El campanar és una torre de gairebé vint metres d'alçada situada a la cantonada nord-est del temple, dividida exteriorment en cinc pisos fàcilment

identificables per la cornisa motllurada que hi ha en cadascun dels nivells. Els tres primers nivells són cambres cobertes amb volta apuntada, mentre que la quarta planta, que és la que conté les campanes, és oberta i està coberta per una volta de creueria. Pel que fa a la cinquena planta, és una terrassa que remata el campanar. Destaca el fet que els dos pisos superiors són fets de carreus d'arenisca, mentre que els tres pisos inferiors són de pedra calcària amb cantonades de carreus d'arenisca. De l'exterior del campanar criden l'atenció les escales de pedra que pugen en diagonal per la paret inferior d'aquest, a més d'una estructura rectangular que arriba fins la segona planta. Aquesta es va afegir a partir de la segona meitat del segle XIX amb la finalitat d'albergar la maquinària del rellotge sense afectar el campanar.

Per què està inclinat, el campanar?

L'any 2005, el Bisbat de Solsona, representat per l'alcaldia de Vilagrassa, va encarregar un estudi arquitectònic per tal de determinar les causes de la inclinació del campanar, a més d'assegurar-se que aquesta no representava cap mena de perill. Josep Ramon Solé,

m memòria històrica

arquitecte encarregat de dur a terme aquest estudi, va arribar, a unes conclusions força interessants.

Segons l'estudi, la torre es va construir recta, contràriament al que la gent sol pensar. Tot i això, els quatre murs del campanar no tenen la mateixa amplada. Així, el mur nord té una amplada d'aproximadament un metre i deu centímetres. La paret oest, la més gruixuda, fa un metre i vint centímetres. La paret est té una amplada d'un metre i cinc centímetres, i finalment, la paret sud només té una amplada de mig metre. El fet que l'ample de recolzament de cadascun dels quatre murs del campanar sigui diferent hauria po-

gut provocar una desviació notable del centre de gravetat del mateix, cosa que provoca que el problema es vagi agreujant a mesura que augmenta la inclinació.

D'altra banda, també s'ha sabut que el subsòl sobre el qual està edificat el campanar és heterogeni. Així, hi ha zones en les quals el terreny és més rígid que en d'altres. Això, sumat al diferent gruix dels murs explicaria la inclinació d'aquesta torre i l'aparició al llarg dels anys de diverses esquerdes tant al campanar com a l'església.

Una altra conclusió important a la qual s'arriba en aquest estudi és que el campanar es recolza, en part, sobre la

teulada de l'església. Això hauria ajudat a que aquest arribés a una posició d'equilibri, de manera que en el moment de l'estudi es va considerar que la torre es trobava estabilitzada o quasi estabilitzada.

La llegenda

Un fet tan curiós com que el campanar de Vilagrassa estigui inclinat no podia passar desapercebut sense que popularment s'hi busqués una explicació. Fa segles que els vilagrassencs i vilagrassenques expliquen, de generació en generació, que el campanar es va contruir inclinat per error. Quan els habitants del poble ho van veure, van decidir que s'hi havia de fer alguna

cosa. Així doncs, van buscar una corda ben llarga i resistent i, tots plegats, es van posar a estirar i estirar per adreçar el campanar. En veure que no se'n sortien, van demanar l'ajut dels pobles veïns, i de nou tots plegats van intentar fer prou força per posar el campanar recte. De tanta força com van fer, la corda es va trencar i de l'impuls van caure tots de cul a terra. No van poder adreçar el campanar, però en caure el cop va ser tan fort que es va fer una bassa.

El futur del campanar

Tot i la situació no perillosa del campanar, el tècnic que va dur a terme l'estudi encarregat per l'Ajuntament va recomanar reforçar-ne l'estructura en un termini no massa llarg. L'ajuntament de Vilagrassa ha rebut, aquest mateix any, una subvenció que permetrà dur a terme aquestes obres.

Agraïm la col·laboració de l'Ajuntament de Vilagrassa.

Josep Castellà

Forjador artístic

Josep Castellà

Josep Castellà va néixer l'any 1944 a la capital de l'Urgell. Als 12 anys va estudiar un monogràfic en forja a l'Escola d'Arts i Oficis Ondara de Tàrraga i des de llavors no se n'ha separat: va començar fent de professor en una substitució, després d'ajudant, fins que als anys 70 va entrar com a professor amb plaça definitiva després d'aprovar les oposicions. Ara té 65 anys i es jubila, de manera que començarà una nova etapa molt més tranquil·la, lluny de l'Escola d'Arts que l'ha vist créixer i fer-se madur.

Castellà és un apassionat de l'ensenyament, fins al punt que creu que un bon professor no s'ha de guardar res per a ell, sinó que ha de donar tot el que sap als seus alumnes.

Text i Fotografia: Laia Pedrós

Aquest any es jubila i deixa definitivament l'Escola d'Art i Superior de Disseny Ondara de Tàrraga després de 53 anys. Podria explicar a grans trets el seu pas per l'escola?

Bé, vaig entrar a l'Escola d'Arts i Oficis als 12 anys per estudiar un monogràfic de forjador. Cal dir que abans els joves començàvem molt joves a treballar, de manera que el meu pare als 12 anys em va dir que em plantegés el que volia fer. Llavors vaig anar a l'Escola d'Arts i Oficis perquè el ferro i la forja m'agradaven, tot i que a casa aquesta tradició no existia ja que el meu pare era cisteller. Doncs vaig fer aquest monogràfic i l'any 1963, el director de l'Escola, el senyor Perelló, ens va dir, a mi i a uns quants companys més, que des de Madrid havia sortit un pla oficial per estudiar aquests oficis: forjador, escultor, ceramista i fuster. I així va ser, van passar cinc anys més i va finalitzar la primera fornada del pla del 63. L'any 1970 el professor oficial de forja, Antoni Guerra, va marxar a Madrid i el director, com que jo era l'únic alumne d'aquesta especialitat, em va proposar fer una substitució i així vaig començar la meua vida a la docència. Quan en Guerra va tornar em vaig quedar a l'Escola a fer d'ajudant seu.

Després de la dictadura (1978-79) es van fer les primeres oposicions. Van sortir unes especialitats concretes, escultura i fusta. L'any següent ja van sortir forja i ceràmica. Des de llavors que sóc professor oficial de l'Escola d'Art i Superior de Disseny Ondara de Tàrraga.

Aquest any va fer una exposició de les seves obres a la sala dels Arcs del Museu Comarcal de Tàrraga, com va ser això?

Com que aquest és el meu últim any a l'Escola els meus companys em van fer un homenatge i van demanar a alumnes i exalumnes meus varies peces de forja i escultu-

ra. Llavors vam fer una exposició durant tres setmanes a la sala dels Arcs de Tàrraga. Vaig quedar molt content, no només per l'acollida de l'exposició sinó també perquè vaig veure que els alumnes m'aprecien molt.

Així vostè va començar a ensenyar de forma oficial als anys 80. Ha notat molt canvi en el comportament i tracte dels joves de llavors respecte els actuals?

No, pensa que l'Escola d'Arts i Oficis és com un *hobby*, normalment ve gent gran que té ganes d'aprendre un ofici, però ho fa per voluntat pròpia. Per tant, no et creen grans problemes. Actualment tinc alumnes de més de 60 anys i els més joves tenen de 24 a 25 anys.

D'altra banda, fa uns anys vam començar a impartir el batxillerat artístic però els alumnes tampoc ens han portat problemes ja que la gent que estudia aquest batxillerat ho fa amb més voluntat pròpia, per dir-ho d'alguna manera, ho porten a dins, són més "bohémis", en el sentit abstracte de la paraula.

La seva passió és l'ensenyament. Per quin motiu?

M'encanta la docència ja que aporto als alumnes el que jo sé i com s'han de desenvolupar en l'ofici de forjador, així que crec que ensenyar és una de les millors coses que hi ha al món perquè transmet coneixements. A més, m'agrada treballar el ferro i ho faig de la millor manera que sé. També crec que un bon professor no s'ha de guardar res per a ell i jo és el que he fet tot aquest temps que he estat a l'Escola d'Arts i Oficis Ondara.

Com ja ha dit, vostè és professor de forja. Què els ensenya als alumnes?

Quan un alumne decideix estudiar forja artística ha de pensar que dedicarà 18 hores a la setmana a aquesta especialitat, mentre que les altres hores (fins a 33 o 34) farà dibuix tècnic o història de l'art.

El metall és molt ampli, així als alumnes els ensenjem tots els sistemes de soldadura, tota la gamma de treballs annexos al metall com la màquina de foradar, la de polir, el torn. També treballem el ferro en calent i de forma artística.

Els alumnes aprenen a fer peces de mobiliari urbà i domèstic com cadires, làmpades, fanals, fonts, jardineres, entre d'altres. A l'escola normalment no fem peces molt grans per tal que els alumnes en puguin fer vàries durant tot un curs i puguin aprendre diferents tècniques de forja. A més, si féssim peces molt grans no tindriem espai.

Quina és la sortida professional dels estudiants de forja?

Una de les sortides és treballar en un taller de forja tot i que no n'hi ha gaires, una altra és montar-se el propi taller i l'altra és treballar en diferents tallers relacionats amb el metall i la indústria metal·lúrgica, que en aquesta zona n'hi ha bastants.

Crec sincerament que a una persona que li agrada la forja artística s'espavila i tira endavant. Una de les sortides que escullen actualment els joves que fan forja és anar a fires medievals per mostrar aquest antic ofici. Les fires són una

sortida alternativa perquè ara estan de moda i se'n celebren moltes.

A Catalunya només hi ha una escola on s'imparteixi forja artística i aquesta és la de Tàrraga. Té molta demanda aquest ofici?

Té força demanda, tot i que quan hi ha crisi, els oficis que no són de primera necessitat tenen menys demanda. Enguany de segon curs tenim sis alumnes, mentre que de primer curs n'hi ha dotze. En els últims 10 anys ha augmentat el nombre d'interessats en estudiar forja artística tot i que no és habitual ja que l'Escola d'Arts i Oficis és coneguda pel disseny gràfic i l'interiorisme, no per la forja i oficis d'aquest tipus. Els vells oficis sempre tenen menys demanda perquè la gent estudia allò que té més sortida.

Pot explicar els passos que ha de seguir un alumne per fer una peça forjada?

En primer lloc ha de tenir la idea clara i l'ha de traslladar al paper. Llavors comenta amb el professor quin tipus de material utilitzarà per fer aquella peça. Jo, com a professor, l'aconsello sobre quin tipus i tècnica de ferro ha d'utilitzar. Sempre intento que una mateixa peça es pugui elaborar en diferents tècniques ja que així els alumnes aprenen molt més.

Una vegada ha escollit la peça, el tipus de ferro i la tècnica, es posa a escalfar el ferro i després a picar-lo fins a donar-li forma. Cal dir que la forja artística es valora per les poques soldadures que tingui, és a dir, s'ha de fer una peça amb moltes formes diferents i amb poques soldadures.

Un cop tingui la peça feta l'hi ha de donar els acabats que generalment no són de pintura perquè deteriora ràpidament el ferro.

Vostè es considera un artista?

La veritat és que no, sinó que em considero un professional del ferro. M'agrada treballar-lo i ho faig el millor que sé. També tinc un taller a casa amb tot el material necessari, però això és lògic, tan com que un pintor té un caballet i un dibuixant, una taula.

Ara comença una nova etapa de la seva vida, aquest curs finalitza el seu pas per l'Escola d'Art i Superior de Disseny Ondara de Tàrraga. Què té previst fer?

Bé, continuaré fent forja mentre pugui perquè tinc un taller, com ja he dit. A banda tinc la sort de viure en una casa a Vilagrassa i faré un hortet i cuidaré el jardí. Tindré més temps lliure però ja ha arribat el moment de jubilar-me i de viure amb un altre ritme, sense dependre d'horaris.

La seva plaça a l'Escola ja l'ha agafat un altre professor?

Això és una incògnita, al mes de setembre se sabrà. Per entrar a l'Escola d'Arts i Oficis necessites tenir tres requisits: el pla del 63 en forja artística, el nivell de català i dos anys d'experiència en el sector del ferro. Ja es veurà, això ho ha de solucionar l'Administració, ara només podem esperar que hi hagi persones que en sàpiguen i tinguin aquests requisits.

APADOC

Associació de Persones Afectades de Dolor Crònic

L'APADOC és una associació targarina que, des de fa set anys, lluita contra l'aïllament i la impotència que causen les patologies doloroses. Intenten que la societat els accepti i els ajudi, però sobretot, fan tot el que poden per superar les limitacions que imposen aquest tipus de malalties.

Text: Annabel Roca
Fotografia: APADOC

El dolor crònic és un tipus de dolor que no minva passat el temps habitual de recuperació o bé que apareix juntament amb malalties cròniques, com ara la fibromiàlgia o l'artritis. Aquest tipus de dolor pot ser relativament lleu i permetre a les persones afectades dur una vida normal, o bé pot arribar fins a extrems que no

sociació amb Pilar Serra al capdavant, i van començar a reunir-se cada dos mesos i a organitzar, quan podien, activitats per entretenir-se. Poc a poc es van anar donant a conèixer i van anar creixent. El fet de tenir més socis els va anar permetent dur a terme més activitats cada cop, i quan fa un temps l'Ajuntament els va cedir una sala al

Tàrraga celebrava la Ciutat Gegantera no van dubtar ni un segon a oferir-se per repartir aigües entre els participants i per ajudar al gran sopar de colles que es va celebrar.

A la Isabel se li il·lumina la cara quan ens explica l'excursió que van fer a Madrid o el creuer del qual van gaudir no fa gaire. Ens explica contenta com moltes persones amb greus problemes de dolor crònic es van poder oblidar durant uns dies del seu sofriment, i com van ser capaces de gaudir no només del viatge, sinó de la vida. També s'il·lusiona recordant la xerrada que va fer a Tàrraga Manuela De Madre, política i afectada de fibromiàlgia, la xerrada sobre herbes medicinals, la celebració de la mona d'aquest any, i tantíssims més moments.

Des d'APADOC també han fet un carnet per a les sòcies que els dona descomptes en diferents establiments de Tàrraga, des de centres esportius fins a dentistes o oculistes, passant, és clar, per botigues de moda o bellesa entre d'altres. D'aquesta manera també vo-

permeten dur a terme cap tipus d'activitat física. Això sovint fa que les persones que el sofreixen es tanquin en sí mateixes en veure que el dolor no els permet fer tot allò que voldrien, i a partir d'aquí és fàcil entrar en un cercle viciós: com que la persona afectada no pot evitar preocupar-se pel dolor que sent, comença a deprimir-se i a estar més irritable. Això sol provocar insomni o sensació d'esgotament, cosa que provoca més dolor, més irritabilitat i un estat més depressiu.

L'objectiu de l'associació és que els afectats gaudeixin de la vida

L'Associació APADOC va néixer quan un grup d'onze persones afectades de dolor crònic, que ja es coneixien, van adonar-se que els convenia compartir la seva experiència amb altres persones que passessin per la mateixa situació, i sobretot, que els calia sortir i distreure's per tal de suportar millor la malaltia. Van començar a fer els passos legals necessaris per crear una as-

Centre d'Entitats ja van decidir canviar les reunions bimensuals per reunions setmanals.

A dia d'avui la presidenta de l'associació és Isabel Farré, que ens explica que actualment ja compten amb uns 140 socis i que fan tantes activitats com poden. Tot i que de moment només en formen part dones, els homes també hi tenen cabuda. L'objectiu de l'associació és molt clar: volen que les persones afectades de dolor crònic surtin de casa, que es distreguin, que per una estona no pensin en el dolor, i sobretot, que s'adonin que poden tenir una vida plena. És per això que organitzen moltes activitats: a més de les reunions setmanals, fan cursos d'aiguagim o pilates, xerrades, tallers de treballs manuals, voluntariats, demostracions de cuina, classes de relaxació, excursions, dinars, i moltes més coses.

Una de les activitats de voluntariat que han dut a terme ha estat col·laborar amb la Marató de TV3. En més d'una ocasió han organitzat actes, com sortejos o esmorzars, amb la finalitat de recollir diners per a aquesta fundació. La Isabel ens comenta que és una tasca que els suposa molta feina, però que totes les sòcies hi participen amb ganes i il·lusió. D'altra banda, quan

len animar les persones afectades a sortir de casa. Segons la Isabel, sortir de casa és el més important, ja que ajuda a no entrar al cercle viciós del dolor i la depressió. Ella recomana a qualsevol persona que sofreixi aquest tipus de malaltia que s'adhereixi a l'associació perquè hi trobarà moltes ocasions de distreure's i de compartir les seves experiències amb altres persones que passen per situacions similars.

A APADOC estan oberts a rebre socis que sofreixin qualsevol tipus de dolor crònic, sense dedicar-se a cap patologia específica. També poden fer-se socis de l'associació els familiars d'una persona malalta o els professionals de la sanitat.

Agraïm la col·laboració d'Isabel Farré.

Descobertes de l'entorn: d'Arbeca a Borges

(Garrigues)

Text i fotografia:
Antoni Palou Català
Centre Cultural de Tàrraga

El passat dia 1 de febrer ens endinsàrem en una altra de les nostres comarques veïnes: Les Garrigues; gairebé uns seixanta, sota una fina pluja, ens aplegàrem als porxos de l'església del Carme per planejar i preparar la ruta escollida: d'Arbeca a Borges. Arribats a la capital de l'oli, esmorzàrem tots plegats, en diferents indrets, i passejant pels carrers empedrats i plaques porticades, sortim de la vila closa pel carrer de Sant Roc, punt de partida d'un recorregut planer que ens durà fins la capital de la comarca. El dia és gris, però agradable; el paisatge ens és molt proper, ametllers i oliveres són les nostres acompanyants, amb molts dels fruits encara a les seves branques, en el primer cas, els ametllers, per no haver-se replegat donada la mala collita passada; i en el segon, les oliveres, per restar-ne només les sobreres de l'última campanya, aquesta sí abundant i profitosa. Trobem unes magnífiques cabanes de pedra seca durant el trajecte, rodones, petites i circulars i que impertorbablement, s'erigeixen com testimonis silenciosos de la memòria viva d'aquesta peculiar arquitectura popular; en una d'elles, hi podem entrar; conserva encara un foc a terra i un banc de pedra en un entorn acollidor que a tants ha servit d'aixopluc envers

les condicions exteriors, sovint extremes i dures, que han forjat el caràcter d'aquesta gent noble d'interior. Arribats a un encreuament de camins, tornem a la dreta en direcció cap a Borges, passem per dalt d'un camp d'oliveres ja que el camí es troba ple de fang i tolls; seguim amunt per una petita serralada i al fons ja veiem la capital de Les Garrigues, en lleuger descens, el camí de terra enforcat per perfectes parets de marges, ens duu fins a les portes de les Borges Blanques; hi entrem per la carrerada de la Font Vella, on hi ha un petit parc convertit avui en un espai de lleure, amb bancs i taules delimitats per una avinguda de plataners, on es poden entreveure al fons uns focs on tothom pot gaudir d'un bon àpat a la brasa per compte propi, és clar. Travessant el pont, i resseguint el canal, que és la 4a sèquia del canal d'Urgell, envoltada d'una sèrie llarga d'alts xops entrem a les Borges, travessant el pas a nivell de l'estació; passem per davant del neoclàssic temple de l'Assumpció de Maria i el seu esvelt i alt campanar, per la plaça porxada de la Constitució contemplant les cinquanta-una arca des que sostenen aquests nobles edificis, entre ells el propi Ajuntament, i finalment arribem a la plaça del Terrall, on avui hi celebren la festa dels Tres

Tombs, una setmana després que a la nostra ciutat, amb la tradicional desfilada de carros, tractors i animals. L'estrella de la jornada i causa directa de la sortida d'avui és la Fira de l'Oli que avui en celebren la 46ena edició; donem un tomb per la fira, amb els inevitables tastets d'oli verge, olives arbequines, pa de ronyó i demés productes d'alta qualitat alimentària que s'exhibeixen en aquesta fira que ha sabut trobar el seu espai amb molt d'èxit. Després de les obligades compres, tornem de nou a Arbeca, on dinem al restaurant La Fassina, que pot encabir aquesta nombrosa concurrència i amb una gran dosi de plats molt ben cuinats, un plaer. De nou, hem tornat a barrejar caminada amb cultura, que ha agradat molt a tots els que ens han volgut acompanyar; hem pogut tornar a gaudir d'aquest paisatge de secà, com el nostre, tan consubstancial i alhora tan proper al nostre entorn i costums, ametllers i oliveres que tant ens agraden i sedueixen. La propera sortida serà especial, el diumenge 1 de març anirem a Manresa, descobrint aquesta capital tan emblemàtica de la Catalunya interior, amb moltes sorpreses, que anirem desvelant en properes informacions

Descobertes de l'entorn: Tiurana

(Noguera)

Text i fotografia:
Antoni Palou Català
Centre Cultural de Tàrraga

truït l'antic pou i més amunt, l'emblemàtic monument del prestigiós escultor alemany Christian Tobin, autor d'importantes obres a Londres (monument a Lady Di), Illinois, Seül i a Espanya, al Parc de les Ciències a Granada; es tracta de tres columnes de pedra dividides en dos parts, una de fixa subjecta a terra i les altres, es mouen damunt de cada columna impulsades per l'aigua, d'una bellesa i plasticitat impressionants. El mateix escultor els va dir: "A aquest nou poble de Tiurana us faré un monument que impedirà que mai més, ningú pogués dir que a Tiurana no hi ha vida" i així va ser, dia i nit, el moviment de les pedres damunt de cada columna i el soroll del broll continu de l'aigua ho confirmen i fan que aquesta obra sigui singular i única per la seva originalitat i creativitat. Seguint el recorregut, arribem a l'entrada del poble on hi ha dues obres més, una escultura de pedra que representa una butaca, i el "foc del pelegrí", de ferro forjat i que s'encén amb gas, subministrat gratuïtament per la companyia Repsol, en un acte de generositat del senyor Antoni Brufau, amb arrels familiars a la població. A les dues passades, anem a dinar al restaurant de Mirambell.

La descoberta d'avui ha estat senzillament espectacular, trepitjar indrets d'una bellesa inigualable, on el paisatge ha estat modificat per la mà de l'home, i ens deixa un espai nou, on l'aigua i la terra es fonen en un nou àmbit, ens ha agradat molt, i al mateix temps ens ha fet reflexionar sobre el passat, el present i sobretot, el futur.

Afrontem una nova descoberta, avui a la veïna comarca de la Noguera, i a un poble que va néixer del seu propi record: Tiurana. Hi arribem passades les 10 del matí, esmorzem a Mirambell i deixem els vehicles a la masia Villarte. Seguim la pista asfaltada que en forta baixada ens ofereix un paisatge abrupte, l'incendi forestal que arrasà aquestes contrades l'any 2000, ha provocat la lenta i constant aparició de la vegetació autòctona, pins i roures s'intercalen en aquests vessants, pronunciats, i on encara es poden veure antics bancals, ordenats i disposats verticalment, testimonis impertèrrits de l'esforç de l'home i la lluita amb la naturalesa per llur supervivència; després d'una corba se'ns obre la vista al fons del pantà de Rialb, anem descendint fins arribar al final de la pista asfaltada on ens espera Angel Villarte, regidor de Tiurana i pagès arrelat a la terra; ens explica que al lloc on ens trobem hi ha previst de construir-hi un petit embarcador. Enfilem un camí de terra, que vorejant el pantà, ens durà fins al nou poble de Tiurana, el camí és estret, argilós i ple de tolls (es nota encara la plujosa climatologia); el paisatge és espectacular, la gran extensió

d'aigua no ens amaga que al mateix front on ens trobem, a sota, encara reposen les runes de l'antiga vila de Tiurana. Seguim el camí, que alterna pujades i baixades pronunciades en un entorn vistós, pins pinyoners, matolls de romaní i timó, ens guien l'ascens cap al nou poble situat dalt del turó; deixem el camí de terra i prenem un altre camí asfaltat, i en forta pujada, amb molts revolts, després de sortir la barrera, entrem al nou poble de Tiurana, bastit on hi havia l'ermita de Solès, on antigament els tiuranencs hi anaven cada dilluns de pasqua; passem per les noves piscines, pista de futbol i parc infantil i al costat de l'Ajuntament, ens espera de nou Angel Villarte que ens guia per tot el poble; iniciem la visita a l'ermita de Solès, l'element arquitectònic més antic de Tiurana, amb unes pintures de gran valor; al costat hi ha l'Ajuntament, reconstruït pedra a pedra amb els elements més emblemàtics de les antigues cases del poble anegat per les aigües; es va salvar el portal circumval·lat de l'antiga Fonda, les reixes de la presó; al darrere, hi ha el cementiri, coronat amb la façana de l'antiga església de Sant Pere. Seguim fins a la plaça Major, on hi ha recons-

la
cui-
na

La Secció de Gastronomia del Centre Cultural us proposa per aquests mesos una nova recepta boníssima i molt fàcil de preparar. Us permetrà alleugerir la calor d'aquets dies. Us animem a provar-la i esperem que us agradi molt i la repetiu en diverses ocasions.

Les persones interessades a participar en les activitats que organitza la secció gastronòmica, cal que es posin en contacte amb Pep Vall, al telèfon 973 310 150.

Crema de meló amb pernil

Ingredients per a 4 persones:

Meló (2 tallades per plat)
crema de llet (ampolla o
tetrabrik petit)
Pernil tallat a turettes
Un xic de sal

Preparació:

Agafem les tallades de meló (dues per plat) i les passem per la batidora. Ha de quedar líquid. Hi afegim una mica de sal (no massa) i la crema de llet. Ho batem una estona més fins que la sopa es veu homogènia.

Posem la sopa en un plat fondo o en un bol i per sobre hi tirem el pernil tallat a turettes. I ja podem servir-ho i menjar-ho.

Consells:

- El meló millor que sigui fred i ben dolç.
- Per presentar-ho bonic, posem la sopa en una copa de cava alta, hi posem una cirereta i el pernil per sobre.
- Si es vol es pot guardar a la nevera la sopa sense pernil fins al moment de servir.

Preparació: 10'
Cocción: sense cocción
Dificultat: molt fàcil

Bon profit!

'l'Agenda'09

del Centre Cultural de Tàrraga

JULIOL - AGOST 2009

5 JULIOL

Mercat de monedes, segells i pins

18 JULIOL

Mercat d'antiguetats i de les arts

2 AGOST

Mercat de monedes, segells i pins

15 AGOST

Mercat d'antiguetats i de les arts

Recordeu!

El tercer dissabte de mes: mercat de les antiguitats i les arts.

per anunciar algun esdeveniment aquí
973314698

Llibres

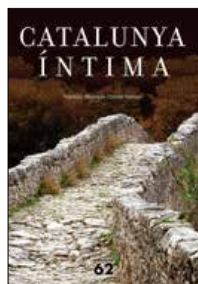
www.llibres.cat

Geografia

CATALUNYA ÍNTIMA

Daniel Romani i Francesc Muntada
EDICIONS 62, S.A.

Aquest llibre s'aproxima als indrets amagats del patrimoni natural i cultural del país, amb una mirada propera i intensa. Descobrim els paratges menys coneguts, en alguns casos abandonats, i en altres recuperats, però sempre amb la màgia que només dona la imaginació, la naturalesa i la història. Per conèixer la Catalunya íntima s'ha fet un recorregut pel país amb la

intenció de trobar la cara més insòlita de Catalunya: els pobles abandonats, els ponts que no accepten cotxes, els arbres gegants, els pous de glaç, les torres i castells sense vida, etcètera.

Novel·la

POTSER PERQUÈ EREM NENS

Ricard Biel
ARA LLIBRES

Aquest llibre narra la història d'una transformació. De la relació entre dos germans a través de la mirada innocent, i a estones malèvola, del príncep acabat de destruir a qui el sentiment d'odi envers la seva germana acabada de néixer el fa prendre consciència de tot allò que l'envolta: de la precarietat familiar, de les infidelitats i les venjances que hi tenen

lloc i de la seva gradual desintegració. Es tracta d'una història colpidora però plena de moments tendres i esperançadors, narrada amb ambició i seguretat, que captiva tots els lectors.

agenda

JULIOL 09

juliol

Divendres Dia 10

6è. Atacdejazz!: Karion Trio i Filthy Habits Ensemble plays Zappa
A partir de les 10 de la nit, al Camp dels Escolapis (carrer Migdia, s/n)
Organitza: Atacdejazz!
· **A les 10 de la nit** Presentació del nou projecte del pianista Sergi Sirvent, Karion Trio

· **A 2/4 de 12 de la nit** Filthy Habits Ensemble plays Zappa, octet que re-interpretarà composicions del mític Frank Zappa
· **A la 1 de la matinada** Jam session amb Jordi Matas (guitarra), Juan Pablo Balcázar (contrabaix), Marco Mezquida (piano) i Dani Domínguez (bateria).

Divendres Dia 10

Cinema a la Fresca: *Bienvenidos al Norte* A 2/4 d'11 de la nit, a la plaça de les Nacions sense Estat. Organitza: Regidoria de Cultura.

Dissabte Dia 11

Cicle de Vetllades al Freginal - El Talladell: taller de balls tradicionals i folk A les 6 de la tarda, a la plaça del Freginal (El Talladell). Organitza: Junta de Veïns del Talladell Gratuït.

Dissabte Dia 11

7a Nit de l'Esport: home-natge a persones i entitats de l'àmbit de l'esport. A les 9 de la nit, a Teatre Ateneu (plaça del Carme, 12) Organitza: Patronat Municipal d'Esports
Entrada lliure oberta a tothom.

Dissabte Dia 11

6è Atacdejazz!: My Friend Marcko i Dani Nel-lo 4. **A partir de les 10 de la nit**, al Camp dels Escolapis (carrer Migdia, s/n). Organitza: Atacdejazz!
· **A les 10 de la nit** My Friend Marcko, l'aventura que lidera el jove pianista Marco Mezquida
· **A 2/4 de 12 de la nit** Dani Nel-lo 4, el nou

projecte del saxofonista ex-membre de Los Rebeldes.

· **A la 1 de la matinalada** Jam session amb David Mengual (piano i contrabaix), Gorka Benítez (saxo), Oriol Roca (bateria), Miguel Fernández Vallejo (saxo) i Dani Domínguez (bateria)
Entrada gratuïta

Dissabte Dia 11

Cicle de Vetllades al Freginal - El Talladell: Concert de música tradicional amb el Grup de Folk del País Valencià A les 10 de la nit, a la plaça del Freginal (El Talladell). Organitza: Junta de Veïns del Talladell Gratuït.

Dissabte Dia 11

L'Estiu a Poble: concert a Riudovelles amb Mar i Vent (havaneres) A 2/4 d'11 de la nit, a Riudovelles
Organitza: Regidoria de Cultura -Entrada gratuïta.

Dissabte Dia 11

Figa Estiu 2009 - Estiu festiu i cultural a La Figuerosa A 2/4 d'11 de la nit. Organitza: Junta de Veïns de La Figuerosa - Gratuït.

Diuenge Dia 12

Audició de sardanes amb la Cobla Tàrraga A 2/4 de 9 del vespre, a la plaça del Carme
Organitza: Regidoria de Cultura.

Dilluns Dia 13

16è Cicle de Concerts Mare de Déu del Carme: Actuació de l'Orfeó Nova Tàrraga. A les 9 del vespre, al claustre dels Pares Carmelites (plaça del Carme).
Organitza: Pares Carmelites de Tàrraga.
Entrada gratuïta.

Divendres Dia 17

V Cicle d'Animacions Infantils d'Estiu al Carrer: Actuació itinerant Rebombori de pagesos amb la companyia La Cremallera.
A les 7 de la tarda, des de

la plaça Major
Organitza: Foment Targari

Divendres Dia 17

Cinema a la Fresca: *El niño con el pijama de rayas* (drama) de Mark Herman
Amb David Thewlis, Vera Farmiga i Rupert Friend (Gran Bretanya, 2008)
A 2/4 d'11 de la nit, a la plaça de les Nacions sense Estat
Organitza: Regidoria de Cultura
Entrada gratuïta.

Dissabte Dia 18

Mercat de les Antiguitats i les Arts
Tota la tarda, al carrer del Carme
Organitza: Centre Cultural de Tàrraga
Parades amb tota mena d'articles relacionats amb el col·leccionisme antic.

Dissabte Dia 18

Festa del barri de Fàtima Xocolatada i festa de l'escuma (durant la tarda)
Sopar de germanor i ball (a la nit)
Organitza: Associació de Veïns de Fàtima.

Dissabte Dia 18

Cicle de Vetllades al Freginal - El Talladell: Concert de jazz-rock amb Emili Balerià Electric Jazz Quartet
A les 10 de la nit, a la plaça del Freginal (El Talladell).
Organitza: Junta de Veïns del Talladell - Gratuït.

Dissabte Dia 18

L'Estiu a Poble: Concert a Santa Maria de Montmagastrell amb Veus del Sió (havaneres) A 2/4 d'11 de la nit, a Santa Maria de Montmagastrell
Organitza: Regidoria de Cultura. Entrada gratuïta.

Dissabte Dia 18

Figa Estiu 2009 - Estiu festiu i cultural a La Figuerosa
Concert Sons, joguines i poemes amb David Castillo (poeta) i Joan Díaz (músic)
A 2/4 d'11 de la nit, a La

Figuerosa
Organitza: Junta de Veïns de La Figuerosa - Gratuït.

Diuenge Dia 19

Sortida ciclista per carretera: Tàrraga - Bellcaire d'Urgell - Bellvis - El Poal - Bellpuig - Tàrraga (85 km). A 2/4 de 8 del matí, des de l'estació de Renfe
Organitza: Club Ciclista Tàrraga.

Diuenge Dia 19

Concert de flauta i orgue a càrrec d'Enric Ribalta i Silva Manfrè. Obres de Haendel, Marcello, Bach, Telemann, Debussy, Alain i Chaminade.
A les 7 de la tarda, a l'Església Parroquial (plaça Major). Organitza: Parròquia de Tàrraga
Entrada gratuïta.

Divendres Dia 24

Cinema a la Fresca: *Vicky Cristina Barcelona* (comèdia) A 2/4 d'11 de la nit, a la plaça de les Nacions sense Estat
Organitza: Regidoria de Cultura. Entrada gratuïta.

Divendres Dia 24

12è Paupaterres. Festival Internacional de Ritmes Ètnics. Nou Romancer (cançó mediterrània), Marujita (rumba i flamenc progressiu), Calima (flamenc de fusió) i Nour (rai argelès)
Obertura a les 11 de la nit al Càmping Municipal (Avinguda de Tarragona, s/n) Organitza: Associació Paupaterres - Entrada gratuïta.

· **A les 11 de la nit** - Nou Romancer (música mediterrània balear)
· **A les 12 de la nit** - Marujita (rumba i flamenc progressiu)
· **A la 1 de la matinalada** - Calima (flamenc de fusió)
· **A les 3 de la matinalada** - Nour (rai argelès de fusió).

Dissabte Dia 25

Festa del barri del Castell
Organitza: Associació de Veïns del Castell.

Figa Estiu 2009 - Estiu festiu i cultural a La

Figuerosa. Espectacle de contes i titelles a càrrec de Cesc Serrat, rondallaire de Terrassa
A les 8 del vespre, a La Figuerosa. Organitza: Junta de Veïns de La Figuerosa - Gratuït.

Dissabte Dia 25

12è Paupaterres. Festival Internacional de Ritmes Ètnics.
Obertura a les 10 de la nit, al Càmping Municipal (Avinguda de Tarragona, s/n). Organitza: Associació Paupaterres. Entrada gratuïta
· **A les 10 de la nit** - Rumbamazigha (rumba catalana i amazic)
· **A les 12 de la nit** - Bloque 53 (música llatina)
· **A la 1 de la matinalada** - Saravacalé (samba, bossa nova i flamenc)
· **A les 2 de la matinalada** - Color Humano (mestissatge)

· **A 2/4 de 4 de la matinalada** - Rogeous Gratoons (turbofolk francès).

Dissabte Dia 25

Revetlla de la Societat Ateneu
A les 10 de la nit, als jardins de l'Ateneu (plaça del Carme, 12). Organitza: Societat Ateneu.

Dissabte Dia 25

Cicle de Vetllades al Freginal - El Talladell: Concert de fados portuguesos amb el grup Enfado.

A les 10 de la nit, a la plaça del Freginal (El Talladell). Organitza: Junta de Veïns del Talladell Gratuït.

Dissabte Dia 25

L'Estiu a Poble: concert a Altet amb Jaume Arnella (romancer).
A 2/4 d'11 de la nit, a Altet. Organitza: Regidoria de Cultura. Entrada gratuïta.

Diuenge Dia 26

Sortida ciclista per carretera: Tàrraga - Sant Ramon - Torà - Guissona - Tàrraga (90 km)
A 2/4 de 8 del matí, des

de l'estació de Renfe
Organitza: Club Ciclista Tàrraga.

Audició de sardanes amb la Cobla Tàrraga
A 2/4 de 9 del vespre, a la plaça del Carme. Organitza: Regidoria de Cultura

Dilluns Dia 27

Festa dels carrers de Santa Anna i Santa Maria
Organitza: Associació de Veïns dels Carrers de Santa Anna i Santa Maria.

Dimecres Dia 29

3r Cicle de Cinema en Blanc i Negre: Rumble Fish - La ley de la calle.
A les 9 del vespre, al Local Social de l'Ateneu (plaça del Carme, 12)
Organitza: Associació Nous Espais. Entrada gratuïta.

Dijous Dia 30

La Terrasseta 2009: concert de X-Makeena (hip hop, drum'n'bass)
A partir de les 8 del vespre, al Camp dels Escolapis (carrer Migdia, s/n) Organitza: Associació Nous Espais
Entrada gratuïta.

Divendres Dia 31

10è. Mercapati. Mercat de Rebaixes de Foment Targari. De 10 del matí a 9 del vespre, a la plaça del Carme.
Organitza: Foment Targari

La Terrasseta 2009: projecció de Filmets
A partir de les 8 del vespre, al Camp dels Escolapis (carrer Migdia, s/n). Organitza: Associació Nous Espais. Entrada gratuïta.

Divendres Dia 31

Cinema a la Fresca: *Mamma Mia!* (comèdia musical). A 2/4 d'11 de la nit, a la plaça de les Nacions sense Estat
Organitza: Regidoria de Cultura
Pel·lícula musical basada en diverses cançons del grup ABBA. Entrada gratuïta.

| disseny gràfic | imatge corporativa | catàlegs comercials | fotografia publicitària |

| publicacions periòdiques | video creació | disseny web | banners | hosting |

disseny estratègia missatge